

2 CENTESIMI

Prodicija za Monari, la
tassa 1 K za 3 rimesse.
Pojednici broj 2 para.

Abbonamento per la
Monarchia: Corone 4
per 3 mesi. Da singolo
numero 2 cent.

Abbonament für die
Monarchie: Vierteljahrs-
1 K, einmonatlicher
2 Heller.

OMNIBUS

2 HELLER

Za vrštenje objave u
"Nalom oglasnik" plaća
se za svaki red 1 para.
Najmanja pristojba 20 p.

Per le inserzioni d'avvisi
nel "Notiziario d'affari"
si paga per ogni parola
2 cent. Tassa minima
30 centesimi.

Jedes Wort im "Kleinen
Anzeiger" kostet 2 h.
Die mindeste Taxe 30 h.

Isirni svaki dan od 11 do 12 i svatka
u 11 ura prije podna.

Esse ogni giorno escono le darme-
sime a feste alle 11 ant.

Erscheinung täglich außer an Sonn- und
Feiertagen um 11 Uhr Vermitlag.

Uprava i uredništvo - Amministrazione e redazione - Administration und Redaktion: Tiskara LAGINJA i dr., PULA - Via Giulia br. 1.

Leggete e poi giudicate!

(Continuazione.)

Torniamo ora al Congresso tenuto al Hotel Belvedere il 11 m. c. Dopo aver imputato la colpa, che il Consorzio non riuscì a ricevere in appalto l'esazione del dazio consumo ai soci del Nuovo Consorzio e ai mandatari, non solo che non aprì la discussione sulla relazione, ma neppure diede la parola agli incolpati per rispondere alle imputazioni e chiarire la questione. Egli incolpò i mandatari di non essersi recati a Trieste il 9 novembre come egli telegrafò e disse che ciò fu la colpa se il Consorzio non acquistò in appalto l'esazione del dazio consumo. Esaminiamo se le asserzioni del signor Presidente siano veramente giuste. Il Consiglio d'amministrazione deliberò ed il Congresso generale tenutosi il 27 ottobre 1908 approvò che i mandatari del Consorzio nelle persone dei signori Dejak Luigi, Scala Francesco, Andry Floriano, Marac Carlo e Zic Giovanni si recassero quanto prima a Trieste per trattare nuovamente coll' i. r. Direzione di finanza e che si adoperassero in ogni modo acciocché l'esazione del dazio consumo rimanesse nelle mani del Consorzio. A tale scopo il Congresso deliberò che i mandatari offrano anche 120-125 mila corone ed occorrendo che elevano l'importo a tutte corone 130 mila, importo fissato dall' i. r. Direzione di finanza.

Rimaneva ancora poco tempo per concretare coll' i. r. Direzione di finanza, perciò si doveva subito adempire l'incarico ricevuto e non indugiare come lo fece il presidente. Veramente egli non prese alcuna disposizione, senonché ai 3 di novembre all'improvviso avvertì i signori Marac e Zic che siano pronti domattina ai 4 novembre recarsi a Trieste, dove già si trovavano i signori Andry e Scala per affari del Consorzio Osti e Trattori. Quando alla sera del medesimo giorno (3 novembre) partecipò ai signori Marac e Zic, che domani era impedito di recarsi a Trieste, dovendo partire per affari a Velz. Lo stesso telegrafa al S. Scala a Trieste. Supponiamo che sia vero che il presidente signor Dejak non poteva differire la sua partenza per Velz, pure egli poteva recarsi egualmente a Trieste e sbrigare le trattative alla mattina coll' i. r. Direzione di finanza poi proseguire col treno del mezzogiorno per Velz. Ma a Trieste ebbe luogo all'Hotel Moncenisio il 3 novembre un'interessante colloquio fra il sig. Andry e Scala il quale propose al sig. Andry di formare una società di dodici persone, fra le quali beninteso si trovavano i signori Dejak e Scala, che dovrebbe cercare tutti i mezzi per ottenere l'esazione del dazio consumo per proprio conto anziché del Consorzio. Il sig. Andry si mostrò al momento alquanto favorevole per apprendere meglio l'intenzione della Presidenza.

Ai 8 novembre furono chiamati i mandatari dal signor Vicepresidente in cancelleria del Consorzio dove il Vicepresidente comunicò loro che il sig. presidente telegrafò da Trieste che venissero ai 9 di

Novembre per trattare coll' i. r. Direzione delle finanze, Contemporaneamente aggiunse che non è più bisogno di andare giacché si è già costituito un nuovo Consorzio. Invece poteva dire non c'è più bisogno, perché il signor Gregorio Vratovich ha fatto all' i. r. Direzione di finanza un'offerta già ai 7 (un giorno prima) ed ha depositato la richiesta cauzione.

Ora domandiamo noi chi è veramente colpevole. La presidenza che indugiava ed in fine non prese nessun passo per adempire l'incarico ricevuto dal Congresso oppure i mandatari che erano sempre pronti a recarsi in tempo debito per trattare in luogo competente. (Continua.)

NOTIZIE.

Locali.

Desidera stare a Pola sia anche in arresto.

Ieri abbiamo riportato la notizia sullo arresto di Pavessich Maria per esser ritornata a Pola. Il suo nome è Maria Pavetiè e ieri fu condannata a 15 giorni d'arresto con due digiuni per aver fatto ritorno nella nostra città. Essa è pertinente a Susak, ma è tanto innamorata di Pola che torna appena la sfrattano. Basta dire che in 6 mesi fu già cinque volte sfrattata. Essa nutre una speciale simpatia per Pola ed è contenta di rimanerne sia anche in arresto. Ieri pregò il giudice che la condanni ad un'arresto più lungo possibile.

Assolto.

Pauluzzi Eugenio, operaio all'Arsenale da Dignano fu accusato di aver viaggiato con una legittimazione d'un'altro operaio. Il giudice lo mandò assolto non riscontrando in lui alcuna intenzione di frodare.

Per furto.

Maria Keber fu condannata a 5 giorni d'arresto per aver rubato ad A. Sbiš 4 pezzi di biancheria.

Fari che sono spenti.

I fari di Mula presso Muggia e Planank con luce fissa bianca sono spenti per riparazione fino ulteriore avviso.

Varie.

Il secondo schiaffo al barone Rauch per la „congiura panserba“.

Il bano Rauch è sfortunato. Dopo aver reso ai preziosi servizi ai suoi padroni, ora lo abbandonano da dodici schiaffi a destra e sinistra. Il bar. Rauch è andato troppo oltre. Egli voleva acquistare la benevolenza dei suoi mandanti mostrandosi zelante all'insolito contro i presunti imputati di alto tradimento. Ma pare che anche ai suoi padroni sembra la faccenda un po' scabrosa per il loro prestigio e si lavano le mani abbandonandolo.

Abbiamo annunciato che il comitato per l'immunità dei deputati abbia respinto la domanda del barone de Rauch per la estradizione dei deputati Banjanin, Budisavljeviè e Priljeviè, imputati del crimine di alto tradimento. Però il barone Rauch ricevette un più terribile schiaffo. I lettori si ricorderanno dell'incidente avuto dal bar. Rauch col presidente della dieta dott. Medaković, che fin vergognosamente per il primo, ad onta che i rappresentanti

del barone Rauch avessero dichiarato la vertenza risolta in suo favore.

Questi giorni ebbe luogo a Budapest una soirée data dall'Arciduca Giuseppe, alla quale fu invitato anche il deputato dott. Medaković, dichiarato dal barone Rauch indegno, e presidente del partito serbo dell'indipendenza imputato del crimine di alto tradimento. Una più solenne soddisfazione il deputato dott. Medaković non si poteva attendere. Ed il barone Rauch ricevette una nuova lezione.

HRVATSKA STRANA.

Novi zakon za obćinske izbore u Puli.

(Nastavak.)

Preprave za izbor.

Listine se moraju sastaviti za svako tjelo napose, dapače za prvo tjelo i za svaki srez, a za treće i peto i za svaki kotar.

Listine za prvo tjelo, prvi srez sadržavaju najprvo izbornike navedene pod a), zatim one pod b), a napokon one pod c) prama visini poreza.

Listine za prvo tjelo, drugi srez sadržavaju izbornike pod d) upisane alfabeticnim redom.

Listine za drugo i treće tjelo sadržavaju izbornike poredane prama visini poreza, kojega plaćaju, i to one trećeg tjela napose za svaki srez.

Listine za četvrto tjelo sadržavaju izbornike poredane po alfabetu. Isto tako listine petog tjela, no ove za svaki kotar napose.

Listine se moraju izložiti barem četiri sedmice prije izbora na javno pregledavanje i to u pojedinim kotarima i u mjestima, koja će se obznaniti obicnim načinom. Prepis izbornih listina može dobiti svatko uz naknadu troška. Zato načelnik mora javno upozoriti svakoga barem 15 dana prije izloženja izbornih listina da se kroz osam dana prijavi ako hoće prepis, za koji mora platiti kroz osam dana 50% približnog troška. Isti će primiti listina danom kad su izložene i to uz uplatu ostalog iznosa.

U iste uvjete mogu se dobiti i eventualni nadopunji izbornih listina.

Sa izloženjem izbornih listina mora se objaviti i rok od osam dana za utoke, o kojima odlučuje u roku od tri dana komisija sastavljena od načelnika kao predsjednika i 4 člana zastupstva biranih od zastupstva. U slučaju da je zastupstvo razpušteno komisija se sastoji od onoga tko je određen da občinom upravlja kao predsjednika i od četiri obćinska izbornika izabranih od zemaljskog odbora.

Protiv rješenja komisije može se u roku od tri dana po izručenju istog rješenja prizvati na c. kr. kotarsko poglavarstvo putem liste komisije, koje konačno odlučuje.

Osam dana prije izbora ne smiju se preuzeti nikakve promjene na izbornim listinama.

Izbiri moraju biti javno oglašeni po načelniku barem osam dana prije početka istih, te naznačeno mjesto, gdje biraju pojedina tjela dotično srezovi i kotari, dan i sat početka i svršetka izbora te broj zastupnika i izmjenika koji se za pojedino tjelo, srez ili kotar imaju izabrati. U isto doba mora načelnik dostaviti svakom iz-

borniku u njegov stan izkaznice, koje će osim gornjih naroda sadržavati ime i stan izbornika, tjelo dotično kotar ili srez, u kojem glasaše i tekuci broj izborne listine.

Načelnik mora u isto doba obaviti da izbornici, kojima se nije moglo dostaviti izkaznice, mogu iste osobno dignuti najdalje 24 sata prije dana izbora u obćinskom uredu. Ako tko izgubi izkaznicu načelnik mu mora izdati duplikat. Izkaznica služi za prikazati se u određenom vrijeme na izbore, gdje će moći pristupiti samo izbornici snabdjeveni istom, te će se morati udaljiti netom glasuju.

Sa izkaznicam biti će izbornicim dostavljene i glasovnice, koje će biti providjene obćinskim pečatom i opazkom, da će se svaka druga glasovnica ne izdana od oblasti smatrati ništetnom. Obćina ili na dan izbora predsjednik komisije mora izručiti druge glasovnice svakomu, tko istu izgubi ili prijašnju ne može više upotrebiti.

Svaka stranka ima pravo da bude zastupana pri izboru po svojim pouzdanicim, izbornicim dotičnog tjela, koje ona predlaže prije izbora c. k. kotarskom poglavarstvu, a isto ih onda odredi. Pouzdanici pristupivši izboru od početka izostaju od proglašenja rezultata kao svjedoci te mogu samo podici prigovore protiv identičnosti kojeg izbornika prije nego je isti glasovao, o kojem prigovoru mora odmah odlučiti izborna komisija. (Nastavak de se.)

VIESTI.

Mjestne.

Veliki pučki ples „Narod. radničke organizacije“.

«Narodna radnička organizacija» priredjuje u utorku 2. veljače u 3 sata po podne veliki pučki ples u «Narodnom Domu» sa pratnjom glazbe i sople izmjenice.

Pravo pristupa imaju članovi sa njihovim obiteljima i uvedeni gosti.

Ulaznica: za muške 40 para, za ženske 20 para, i to za članove i njihove obitelji; za nečlanove 60 para.

„Narodna radnička organizacija“.

Sjedinica odbora «Narodne radničke organizacije» biti će sutra tačno u 7^{1/2} sati. Može se obdornici da dođu nefaljeno i tačno.

Predsjednik.

Hrvatska Čitaonica u Premanturu.

Dne 2. veljače 1908. obdržavati će se u društvenim prostorijama u Premanturu redovita glavna skupština sa obicnim dnevnim redom na koju se p. n. gg. članovi pozivaju.

Hrvatsko kazalište u Puli.

P. n. gg. članovi «Dramatskog odsjeka», najsrdačnije se umolvavaju za svi dođu večeras na pokus **Bunjevke** i to u 8 sati, ali tačno i nefaljeno. Uprava.

Prihod plesa „Hrvatske Omladine“ za „Družbu sv. Ćirila i Metoda“.

«Hrvatska Omladina» predala je podružnici Družbe polovicu čistog dobitka od plesa društvenog u subotu 23. ov. mj. u iznosu od K. 6651.

Rabijatan gost.

Bigollo Petar, namjestnik kod tvrde Exner zablavlja se je u lokalu Nagel Marije via dell'Arsenale br. 21, te je najedanput počeo da maše stolicom i razbija. Razbio je tako dvie čaše i nekoliko

*) Riceviamo da alcuni Consortieri e pubblichiamo sotto loro responsabilità. Red.

stakala i onda bez platiti ode. Jučer bi radi toga osuđen na 8 dana zatvora.

Kradja.

Helena D. bila je prijavična, da je htjela uzeti sočiva s tuđeg polja.

Zatvoreni.

P. Lazarić šavac zatvoren je radi nepovlaštenog napada.

— Posco Putigino iz Pazina radi porvratka.

Prijavljeni.

Kocijaš A. Tromba, što je ostavio koje bez nadzora.

— Neki krcinari radi prekoračenja dozvoljenog sata itd.

— Leopold Bujatti radi prestupka protiv javne sigurnosti.

Svijska zaraza.

Oglasom namjesticniva od 25. tek. mj. zabranjen je počam od 1. veljače izvoz i uvoz krmadi u občinu Kastav, Lovran, Mošćenice i Veprinac. Isto je tako zabranjen u tim mjestima i svaki svijski sajam.

Razne.

Osiguranje pomoraca.

Zastupnik dr. Tresić-Pavičić prikazao je vladi predložak kojim traži, da vlada čim prije prikaže parlamentu zakon o osiguranju pomoraca i ribara za slučaj bolesti, nesreće, starosti i nesposobnosti, budući isti nijesu obuhvaćeni u obći zakon za socijalno osiguranje, već je vlada obćala za iste izdati poseban zakon.

Naši zastupnici o aneksiji.

Jugoslavenski klub je razpravljao o aneksiji, te je odlučio prikazati «Narodnoj Svezi» stanovitiše kojega bi članovi «Narodne Sveze» u odboru za aneksiju morali zauzeti i predloge koje bi imali iznijeti. U debati učestvovali dr. Laginja, Spintić, Ivanišević, Hribar i Rybaf.

Zabranjene novine.

Novinam «Ujedinjenom Srbstvu», što izlazi u Chikagu, «Za otadžbinu» iz Beograda i «Brđjaninu» što se tiska na Cetinju zabranilo je ministarstvo unutarnjih posala ulaz u Austriju.

Odvjetnička komora u Bosni.

Nj. Veličanstvo odobrilo je odvjetnički red i ustanovljenje odvjetničke komore za Bosnu i Hercegovinu sa sjedištem u Sarajevu.

Novi novac.

Budući se odavna opaža pomanjkanje mlogog novca u prometu, s druge strane opet Austro-ugar. banka povlaći malo po malo iz prometa na uputu državne uprave komade od forinta, to se je vlada odlučila, da dađe kovati za 100 milijuna kruna komade od jedne kruna za 50 milijuna kruna komade od 2 kruna. Od toga će odpasti 105 milijuna na Austriju, a 45 milijuna na Ugarsku. Do sada postoji u prometu srebrni novac od jedne kruna u vrijednosti od 200 milijuna, te komada

od pet kruna u vrijednosti od 128 milijuna. Sada će biti za 100 milijuna više komada od jedne kruna. Osim toga se odredilo kovati i komade od 2 K, koji će imati 835 dijelova srebra a 165 dijelova bakra, dočim današnji komadi od jedne forinte imaju 900 dijelova srebra, a 100 bakra. Ovaj novac će privatnici morati samo do 50 kruna primiti. Za kovanje ovog novca država će kupiti srebro kod austro-ugarske banke i to komade od dva forinta plativši ih u novinalnoj vrijednosti. Sa ovom operacijom država će dobiti preko 36 milijuna kruna.

Vlastnik i izdavač: Tiskara LAGINJA I DR.
Odgovorni urednik: Jerko Makula.

Mali oglasnik.

Piccolo notiziario.

Trgovcima i raznim gospodarskim društvima na znanje: U našoj «Narodnoj Tiskari Laginja i dr.» mogu se dobiti razne trgovačke i zapisničke knjige uz jeftinu cianu. 50

Pačkim školama i konsumnim društvima preporuča se osobito naša «Narodna Papirnica» za nabavu raznih školskih teka i risanka kao i pločice i ine školske potrošnice, te sve knjige i tiskanične potrebice za konsumna društva. Pre prodavačima znatan popust. 52a

o o JEFTINO I BRZO. o o

CEDULJICE

za

sv. ispovjed i pričest

izrađuje

NARODNA TISKARA LAGINJA i dr. — PULA

Via Giulia, 1.

o o JEFTINO I BRZO. o o

BUDILICA

19 cm visoka, sa do-
kerim u svakom polo-
žaju i istim strojem,
3 godišnjem jamstvom
iznosom K 2,80, 3
komada K 7,80; sa
noću svjetlajućim ka-
zalom K 3,30, 3 ko-
mada K 9.

Tramnička stakleliše ura,
dragača, sirošica i sre-
brnina.

O. HEGERA sin
Vinkovci, Aj. Brevlaka
Vešići dostavljaju cje-
nik na zahtjev franco
i budava.

Limiment, Capsici comp.
surrogato di
Pain-Expeller Ancoora.

ALLI sono dell' acquedotto di
questa frazione. Imbuto ricor-
sorella americana, che è re-
peribile in tutta la Be-
nacoia, di vendita per
ogni situazione alla
marca «Ancoora»
Ternate, Valt. S. Egidio,
10020 Prato. 00000

Imajte proizvode
u korist
Družbe sv. Cir. i Met.

Sapun Družbe sv. Cirila i Metoda za Istru
je najbolji i najjeftiniji, zato trošite
samo taj sapun.

Dužnost je svakog našeg trgovca da drži u svojoj trgovini samo
Družbin sapun, a time će bez svoje štete doprinositi probu-
djenju hrvatske svijesti u Istri.

Naručbe se šalju tvrdki
IVAN LENTIĆ, Milna (Dalmacija).

Austro-Hrvatsko parobrodarsko društvo na dionice u Puntu.

Plovitbeni red
za prugu Baška-Rijeka-Baška.
Vrijedi od 11. listopada 1908. do opoziva.

Poned. Srijeda Petak	Utorak Četvrtak Subota	Istisak i Istisak	Postaje	Istisak i Istisak	Utorak Četvrtak Subota	Poned. Srijeda Petak
Prvo putno	Prvo putno				Prvo putno	Prvo putno
—	4-30	odl.	V Baška	dol.	—	6.—
—	5-30	dol.	Punat	odl.	—	4-50
5.—	5-45	odl.	»	dol.	5-15	4-35
5-15	6.—	dol.	Krk	odl.	5.—	4-20
5-30	6-10	odl.	»	dol.	4-50	4-10
6-45	—	dol.	Beli	odl.	3-35	—
6-55	—	odl.	»	dol.	3-25	—
—	6-55	dol.	Glavotok	odl.	—	3-25
—	7.—	odl.	»	dol.	—	3-20
7-30	7-30	dol.	Malinska	odl.	2-50	2-50
7-40	7-40	odl.	»	dol.	2-35	2-35
8-30	8-30	dol.	Omišalj	odl.	1-45	1-45
8-40	8-40	odl.	»	dol.	1-35	1-35
9-30	9-30	dol.	Rijeka	odl.	12-45	12-45

Uvjeto pristajanje u Staroj Baški.
Ravnateljstvo si pridržuje pravo prema okolnostima promjenu plovitbenog reda.
Agencija na Rijeci kod gosp. I. Pakušića, Via Andraszy 25.
PUNAT, dne 8. listopada 1908. RAVNATELJSTVO.

ULICA GIULIA Br. 1. **→ SVOJ K SVOMU! ←** ULICA GIULIA Br. 1.

TISKARA I KNJIGOVEŽNICA LAGINJA I DR.,
Ulica Giulia 1. - PULA - Ulica Giulia 1.

Preporuča se za:
TISKARSKÉ, KNJIGOVEŽKE I GALAN-
TERIJSKE RADNJE.
SOLIDNA IZRADBA PEČATA iz GUME.
Imade u zalih
TISKANICE I KNJIGE za P. N. OBĆINE
CRKVE, ŠKOLE, ODVJETNIKE, —
POSUJILNICE I KONSUMNA
DRUŽTVA, TRGOVAČKE KNJIGE, —
PISANKE za ŠKOLE kao i sve PISAR-
SKE i RISARSKÉ POTREBŠTINE. —

Brza podvorba. **Cijene umjerene.**

Prodaja papira na malo i veliko.

Jeder Art Buchbinderarbeiten werden in der Buchbinderei
LAGINJA & Cie., Via Giulia 1
übernommen und billig geliefert.

ISTARSKA POSUJILNICA u PULI

- Prima zadrugare,** koji uplaćuju sadržanih dijelova jedan ili više po kruna 20.
 - Prima novac na štednju od svakoga,** ako i nije član te plada od istoga 6%.
 - čisto bez ikakvog odbitka.*
 - Vrača na štednju uložene iznose** do 1000 K bez predhodnog odzaka, a iznose od 1000 K ako se nije kod uložnja suglasno ustanovio veći ili manji rok za odzaka, uz odzaka od 8 dana.
 - Zajmове (posude) daje samo zadrugarom,** i to na hipoteku ili na mjenice i zadržavanje uz garanciju.
 - Uredovni sati svaki dan** od 9—12 sati prije podne i 3—6 sati poslije podne; u nedjelju i blagdane satvorena.
 - Društvena pisarna i blagajna** nalazi se u vialo Carrara vlastita kude (Narodni Dom) prvi pod deano, gdje dobtraju pobliže informacije.
- Ravnateljstvo.